

Sibír označili lingvisti za pravlast polovice svetových jazykov

- A | 20. dubna 2024

USA: Prvé jazyky Severnej Ameriky mohli pochádzať z dvoch veľmi odlišných jazykových skupín, ktoré vznikli na Sibíri. K tomuto záveru dospeli lingvisti z USA.

Za posledných niekoľko desaťročí sa vedci dozvedeli viac o ľuďoch, ktorí pôvodne obývali Severnú Ameriku, a teda aj Strednú a Južnú Ameriku. Bolo však do značnej miery nejasné, ako sa jazyky, ktorými sa hovorí v dnešnej Kanade, Spojených štátoch a Mexiku, objavili a vyvinuli. Sú to jazyky Nového sveta, ktoré tvoria polovicu všetkých jazykov, ktoré poznajú lingvisti na svete.

Lingvistka Joanna Nichols z Kalifornskej univerzity v Berkeley (USA) uskutočnila výskum v oblasti historickej lingvistiky, ktorý umožnil sledovať vývoj jazykov, ktorými hovorili najstarší obyvatelia Severnej Ameriky pred 24-tisíc rokmi. Výsledky štúdie zverejnil American Journal of Biological Anthropology.

Špecialista zostavil klasifikáciu jazykov na základe 16 morfológických a fonologických znakov, ktoré nám umožňujú dospieť k záveru, že patria do určitej jazykovej rodiny. Medzi takéto znaky patrilo napríklad miesto a spôsoby artikulácie spoluhlások, prítomnosť alebo neprítomnosť kategórie čísla a znaky skloňovania. Klasifikácia zahŕňa 60 jazykov, ktoré reprezentujú štrukturálnu, geografickú a genealogickú rozmanitosť Severnej Ameriky.

Vedec získané výsledky porovnal s informáciami z paleoklimatologických a archeologických štúdií. Nichols dospela k záveru, že jazyky, ktorými hovorili raní Severoameričania, mali svoj pôvod v dvoch jazykových skupinách, ktoré vznikli na Sibíri. Charakteristické črty predmetných skupín sa zároveň výrazne líšia.

Vedci už skôr naznačili, že obyvatelia Sibíri sa v dobe ľadovej presťahovali do Severnej Ameriky. Najprv sa verilo, že sa to stalo pred 13 tisíc rokmi, potom sa objavili dôkazy, že k migrácii mohlo dôjsť oveľa skôr – pred 33 tisíc rokmi. Joanna Nichols poznamenáva, že jazykové skupiny, o ktorých sa v štúdiu hovorilo, sa objavili v Severnej Amerike spolu s ľuďmi, ktorí prišli počas doby ľadovej cez most Bering Land, úzky pás ľadu a zeme medzi Aljaškou a Čukotkou.

Dve hlavné skupiny jazykov, ktoré Nichols objavila, sa vyvinuli a dali vznik rôznym jazykom, keď sa ľudia sťahovali do iných regiónov. Podľa výskumníka sa niektoré charakteristiky „pôvodných“ jazykov v priebehu rokov zachovali a sú vlastné súčasnej jazykovej komunite.

Zpracoval: OZ Biosféra klub

[ZDROJ](#)